

нало състояние на съзнанието прави отъ него
мирова сила. Така, до като за растението мо-
жемъ да кажемъ, че се отличава съ спящо
съзнание и нечувствителностъ, за животното и
човѣка трѣбва да кажемъ, че се отличаватъ
съ будно съзнание и чувствителностъ. Расте-
нието е пасивно, животното е активно. Чрезъ
съзнанието и волята си, животното и човѣкътъ
вносятъ нѣщо ново въ живота, правятъ въ него
измѣнения; растението понася безропотно дей-
ствията на външнитѣ и вътрешни сили.

Чрезъ напредналото състояние на съзна-
нието творчеството на природата се продължа-
ва, като преминава въ своитѣ по висши фази,
онѣзи, които се съдържатъ въ психическия
животъ. Така е, защото въ всѣки волевъ актъ
се съдържа частица свобода, въ всѣко движе-
ние, въ всѣко стремление, въ всѣко мечтание,
въ всѣко откритие се съдържа такова. И така
се донася нѣщо все по-ново и по-ново въ жи-
вота — даже въ цѣлокупния мировъ животъ.

Съзнанието е толкова по-ефикасна сила,
колкото съществува, което го притежава е по-
напреднало, оформено и силно духовно.

Често съзнанието се замъгли и преспива,
когато животътъ, временно застоялъ, тече ав-
томатиченъ; щомъ като, обаче, се появятъ но-
ви влияния, нови житейски игри и форми, съз-
нанието наново се събужда и поема своята твор-
ческа работа, правейки изборъ между новосъз-
даденитѣ положения.